

PANORAMA

Uniwersytetu Trzeciego Wieku
Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

W numerze:
II Zjazd Ogólnopolskiego Porozumienia UTW
Konferencja ewaluacyjna projektu Usłyszeć motyla...
Prezes UTW SGH wyróżniona odznaką „Zasłużona dla Warszawy”
TELEWIZJA SENIORALNA – net60plus

MIASTO
STOLECZNE
WARSZAWA

Bezpłatny Biuletyn Informacyjny UTW SGH
współfinansowany ze środków
dotacji Urzędu m.st. Warszawy

Nr 7–8/2013

DRUGI ZJAZD CZŁONKÓW OGÓLNOPOLSKIEGO POROZUMIENIA UNIwersYTETÓW TRZECIEGO WIEKU

Gościnne progi Pałacu Prymasowskiego w Warszawie były 24 czerwca 2013 r. miejscem dwóch ważnych wydarzeń: II Zjazdu członków Ogólnopolskiego Porozumienia Uniwersytetów Trzeciego Wieku oraz konferencji ewaluacyjnej projektu grantowego UTW SGH realizowanego w ramach Rządowego Programu Aktywności Społecznej Osób Starszych (ASOS) pt. „Usłyszeć motyla...”

Organizatorem uroczystości był Uniwersytet Trzeciego Wieku SGH w podwójnej roli – jako Koordynator Ogólnopolskiego Porozumienia UTW i beneficjent dotacji MPiPS w ramach rządowego programu ASOS.

Na uroczystość przybyli liczni goście honorowi, w tym Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. UTW Poseł na Sejm Michał Szczerba, J.M. Rektor SGH prof. dr hab. Tomasz Szapiro, Z-ca Dyrektora Gabinetu Prezydenta RP Pani Sylwia Remiszewska, Dyrektor Departamentu Polityki Senioralnej dr Marzena Breza, Przewodniczący Rady Naukowej UTW SGH prof. Piotr Błędowski, Wiceprezydent m. st. Warszawy Jarosław Dąbrowski i Naczelnik Wydziału w Biurze Pomocy i Projektów Społecznych Pan Robert Kadej, Doradca Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dr Michał Czaykowski, Dyrektor Programowy Polsko Amerykańskiej Fundacji Wolności Renata Koźlicka-Glińska oraz Pani Katarzyna Świątkowicz, dyrektorzy w Banku Pocztowym Pani Ewa Gołuch i Pan Krzysztof Świąder, liderzy Uniwersytetów Trzeciego Wieku – Członkowie OP UTW oraz partnerzy medialni i biznesowi.

Od lewej: Michał Szczerba, Michał Czaykowski, Rektor Tomasz Szapiro, Sylwia Remiszewska, Marzena Breza, Stanisław Krzemiński

Uroczystego otwarcia Zjazdu dokonał J. M. Rektor Szkoły Głównej Handlowej prof. dr hab. Tomasz Szapiro, podkreślając jak ważna jest aktywność intelektualna człowieka w każdym wieku oraz wyrażając uznanie dla roli, jaką odgrywają w zapewnieniu możliwości dalszego kształcenia i rozwoju intelektualnego osobom starszym Uniwersytety Trzeciego Wieku.

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie wychodzi z ofertą edukacyjną do odbiorców w każdym wieku, począwszy od dzieci, a Uniwersytet Trzeciego Wieku SGH jest doskonałym dopełnieniem tej oferty dla osób dorosłych.

List z wyrazami uznania i gratulacjami od Szefa Kancelarii Prezydenta RP Ministra Jacka Michałowskiego odczytała Pani Dyrektor Sylwia Remiszewska.

W liście czytamy:

„Kilka tygodni temu miałem przyjemność uczestniczyć w uroczystym podsumowaniu roku akademickiego warszawskich UTW. Było to tuż przed Świętem Wolności 4 czerwca. Obecność tak wielu osób i pozytywna energia towarzysząca tam obecnym była dla mnie bardzo inspirującym doświadczeniem. Podobnie jak cała Państwa działalność, która zaszczepia ideę działania razem i zachęca do aktywności obywatelskiej. Inicjatywy te budują poczucie wspólnoty i tworzą mosty międzypokoleniowe, a tym samym wspierają zagospodarowanie tej wolności. Jest to dzisiejszy wyraz patriotyzmu...

Życzę owocnych obrad i twórczych dyskusji nad strategią dla środowiska UTW na kolejne lata”.

Posel Michał Szczerba, Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. UTW podkreślił rolę, jaką odgrywa Ogólnopolskie Porozumienie UTW w kreowaniu polityki senioralnej i strategii dla UTW, reprezentowaniu interesów seniorów oraz podejmowaniu inicjatyw o ogólnopolskim zasięgu oddziaływania. Marka OP UTW, które było głównym animatorem obchodów ROKu UTW i autorem Paktu na rzecz Seniorów, została bardzo wysoko w ROKu UTW wypromowana, a powstanie Fundacji umożliwiło zawiązywanie koalicji, tworzenie partnerstw i podejmowanie inicjatyw, które nie byłyby możliwe do osiągnięcia przez poszczególne Uniwersytety. Życzył aby na 40-lecie ruchu UTW przypadające w roku 2015 liczba członków OP UTW przekroczyła 100. (obecnie 90 UTW – przyp. Redakcji)

Dyrektor Departamentu Polityki Senioralnej w MPiPS dr Marzena Breza wyraziła uznanie dla aktywności UTW SGH w wielu senioralnych inicjatywach oraz odczytała list, jaki na ręce Prezes Krystyny Lewkowicz wystosował Minister Pracy i Polityki Społecznej Władysław Kosiniak Kamysz.

W liście Pan Minister napisał m.in.:

Prowadzona w ramach projektu Usłyszeć motyla... kampania edukacyjna poświęcona przyczynom, profilaktyce niedosłuchu i metodom rehabilitacji słuchu wśród osób starszych doskonale wpisuje się w działania prowadzone w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej na rzecz aktywnego starzenia się. Cieszę się, że mogliśmy wesprzeć Państwa działania poprzez udzielenie dofinansowania w ramach Rządowego programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2012-2013. ●●➔

● ● ➔ *Jest mi niezmiernie miło, że współpraca w ramach Rządowego programu ASOS będzie kontynuowana w kolejnej edycji programu poprzez wsparcie Państwa projektu „Pakt na rzecz Seniorów – od dokumentu do realizacji”.*

Pragnę zaznaczyć, że niezmiernie cenię działalność Fundacji na rzecz poprawy sytuacji osób starszych i promocji aktywności społecznej wśród seniorów w Polsce. Państwa zaangażowanie w obchody ROKU Uniwersytetów Trzeciego Wieku są nie do przecenienia.

Wyróżnienie dla Krystyny Lewkowicz

Nieprzewidzianym w porządku obrad punktem było wystąpienie Pana dr Michała Czaykowskiego- Doradcy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a zarazem Radnego m.st.Warszawy, który poinformował, że Prezydent m.st Warszawy Pani Hanna Gronkiewicz-Waltz przyznała prezes Krystynie Lewkowicz wyróżnienie „Zasłużony dla m.st. Warszawy”, a następnie wygłosił laudację oraz dokonał dekoracji.

W części merytorycznej Zjazdu, Prezes Krystyna Lewkowicz przypomniała uczestnikom historię i kolejne etapy konsolidacji środowiska UTW, aż do utworzenia Fundacji OP UTW.

W swoim wystąpieniu K. Lewkowicz powiedziała:

Środowisko uniwersyteckie mówiło o potrzebie konsolidacji, wspólnych działań, realizowania jednolitej polityki i strategii działania oraz potrzebie stworzenia systemu komunikacji społecznej od bardzo dawna. Kolejne próby były jednak mało satysfakcjonujące.

W 2007 r. w ramach warszawskiego Forum Dialogu Społecznego, powstała **Komisja Dialogu Społecznego ds. UTW** i była to pierwsza, jak potwierdziły to późniejsze jej dokonania, bardzo udana próba zjednoczenia warszawskiego środowiska UTW, dziś liczącego 34 Uniwersytety.

Ten sukces regionalny ośmielił nas do kolejnego kroku- powołania organizacji o charakterze ogólnopolskim.

W marcu 2008 r. powstało Ogólnopolskie Porozumienie UTW, a UTW SGH został wybrany jego koordynatorem.

I Zjazd OP UTW, w listopadzie 2009 r. zgromadził już 44 członków i przyjął bardzo ambitny program działania. Przypomnę tylko niektóre inicjatywy: system samoakredytacji UTW – pierwszej próby wyznaczenia standardów działania UTW, inicjatywę ustanowienia roku 2012 Rokiem UTW, organizację I Kongresu UTW, pilotażowe wdrożenie normy jakości ISO 9001:2008 i inne. Wszystkie te przedsięwzięcia zostały z sukcesem zrealizowane.

Organizacja pierwszego wielkiego Kongresu UTW w marcu 2012 r., wydanie Paktu na rzecz Seniorów oraz przyjęcie w Sejmie deklaracji określającej nowe kierunki działania, z jednej strony niezwykle wysoko wypromowały markę OP UTW i UTW SGH jako jego koordynatora, z drugiej nałożyły na nie wielką odpowiedzialność za realizację tych przedsięwzięć. Doświadczenia z kongresu, zwłaszcza konieczności zgromadzenia na jego organizację gigantycznych jak na możliwości UTW środków finansowych, ujawniły w całej rozciągłości mankamenty nieformalnego charakteru tej organizacji. Brak osobowości prawnej stał się wyraźnym hamulcem postępu, ograniczał możliwości działania, wchodzenia w kooperację z innymi organizacjami, sponsorami, sferą biznesu.

Stanęliśmy w obliczu paradoksu, że jako współorganizator obchodów Roku UTW i współautor **Paktu na rzecz Seniorów**, Ogólnopolskie Porozumienie UTW czuje się odpowiedzialne za jego realizację, z drugiej strony – ma tak ograniczoną autonomię prawną i finansową, że pozbawione jest formalnych możliwości realizacji.

Po trwających kilka miesięcy konsultacjach mających na celu znalezienie optymalnego rozwiązania, na ogólnopolskiej konferencji w Zielonej Górze we

wrześniu 2012 r. podjęto postanowienie, iż należy powołać fundację, która będzie pozyskiwała fundusze na działalność i firmowała czynności prawne w imieniu Ogólnopolskiego Porozumienia UTW, a zarazem koordynowała jego bieżącą działalność.

Tak to, obok wciąż nieformalnej organizacji OP UTW powstała Fundacja „OP UTW”, która przyjęła te same co Porozumienie cele statutowe, wszystkie istniejące zobowiązania, utworzyła stronę internetową, pozyskała siedzibę, zatrudniła pracowników i podjęła działania marketingowe ukierunkowane na pozyskanie funduszy na działalność statutową.

Fundatorzy przyjęli zasadą, że dotychczasowi i przyszli członkowie OP UTW stają się automatycznie beneficjentami programów i pomocy Fundacji.

Zjazd, w którym uczestniczymy to także wynik wsparcia logistycznego i finansowego ze strony Fundacji.

Dokonania OP UTW i marka Fundacji pozwoliła na pozyskanie poważnych partnerów i sponsorów.

To otworzyło całkiem nowe możliwości działania. Już po kilku miesiącach Fundacja realizuje w całej Polsce programy edukacyjne na rzecz UTW, podejmuje śmiało przedsięwzięcia o ogólnopolskim charakterze, a nawet wspiera swoich członków finansowo.

UTW SGH wspólnie z Fundacją „OP UTW” muszą podjąć wyzwanie realizacji postanowień Paktu na rzecz Seniorów.

Przypomnę: 19 listopada 2012 r. na konferencji w Sejmie, podsumowującej obchody ROKU UTW środowisko UTW przyjęło dokument pod nazwą Pakt na rzecz Seniorów. Zawierał on kierunki strategii dla UTW oraz listę

pożądanych działań i postulatów pod adresem władz centralnych. Z wielką satysfakcją muszę powiedzieć, że obietnice i postulaty sformułowane na kongresie UTW, a później w Pakcie, zostały przez polityków i decydentów niemal w 100. procentach zrealizowane lub są daleko zaawansowane w realizacji. To podnosi rangę samych Uniwersytetów jak i potwierdza trafność sformułowanych w Pakcie kierunków działania.

Pakt na rzecz Seniorów, co podkreślił w swojej recenzji prof. Piotr Błędowski nie jest dokumentem o charakterze roszczeniowym, lecz programowym, formułuje bardzo szeroki katalog spraw do realizacji przez same Uniwersytety.

Do takich należą m.in. tak śmiało, o dużej skali i obszarze oddziaływania przedsięwzięcia zapisane w strategii dla UTW określonej w Pakcie jak:

- ❖ stworzenie ogólnopolskiego systemu komunikacji społecznej środowiska senioralnego;
- ❖ przeprowadzanie corocznych konkursów do tytułu „Wielkich Osobowości Uniwersytetów Trzeciego Wieku” wraz z galą ich wręczenia;
- ❖ wdrożenie w UTW systemu ekonomii społecznej, której podstawy logistyczne i finansowe stworzył w ubiegłym roku Minister Pracy,

❖ o b j ę c i e programem wsparcia najstarszej wiekowo grupy pracowników, tj. osób

w przedziale wiekowym 60-67 i szereg innych.

Dziś chcielibyśmy wyznaczyć strategię dla UTW na najbliższe 3 lata oraz uzyskać stanowisko Zjazdu OP UTW co najmniej w dwóch ważnych sprawach.

Pierwszy – to

Konkurs do tytułu „Wielka Osobowość Uniwersytetów Trzeciego Wieku”

Jego pierwsza edycja miała miejsce na konferencji jubileuszowej UTW SGH w 2011 r. a pierwszymi laureatami tytułu Wielkiej Osobowości Uniwersytetów Trzeciego Wieku stali się Szef Kancelarii Prezydenta RP Minister Jacek Michałowski i Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. UTW poseł Michał Szczerba. Konkurs wzbudził duże zainteresowanie w środowisku, zainteresowanie mediów, znalazł naśladowców na szczeblach lokalnych.

To dzięki wsparciu tych i wielu innych wspaniałych ludzi, ich życzliwości i pomocy ruch UTW może się tak ekspansywnie rozwijać. Trzeba, naszym zdaniem, takich ludzi promować i chociaż symbolicznie wyrażać swoje uznanie i wdzięczność.

Te motywacje były genezą nadania konkursowi ogólnopolskiego charakteru, powołania kapituły, opracowania regulaminu, jak również zaproponowaniu kolejnych kandydatów do tytułu. Konsultacje odnoszące się zarówno do organizacji konkursu jak i osób nominowanych prowadzone w formie elektronicznej jak również na ogólnopolskiej konferencji UTW w Ostrowcu Świętokrzyskim i konferencji regionalnej kujawsko-pomorskich UTW w Bydgoszczy jednomyślnie zaakceptowały przedstawione propozycje.

Dziś poddajemy je pod dyskusję i głosowanie uczestników Zjazdu OP UTW.

Po krótkiej dyskusji II Zjazd OP UTW jednogłośnie przyjął uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 1/2013

II Zjazdu Ogólnopolskiego Porozumienia Uniwersytetów Trzeciego Wieku z dnia 24 czerwca 2013 r.

w spr. zatwierdzenia regulaminu nadawania honorowego tytułu Wielka Osobowość Uniwersytetów Trzeciego Wieku oraz nominacji do nagrody 2013

Zważywszy iż:

– pilotażowa edycja Konkursu nadawania tytułu „Wielkiej Osobowości Uniwersytetów Trzeciego Wieku” zrealizowana z inicjatywy Uniwersytetu Trzeciego Wieku Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie w październiku 2011 r. uzyskała uznanie środowiska UTW i spotkała się z dużym zainteresowaniem mediów;

– kontynuacja Konkursu została wpisana w Pakcie na rzecz Seniorów do katalogu dobrych praktyk i rekomendowanej strategii dla Uniwersytetów Trzeciego Wieku,

Uczestnicy II Zjazdu członków Ogólnopolskiego Porozumienia Uniwersytetów Trzeciego Wieku postanawiają, co następuje:

1. Udzielają poparcia dla inicjatywy kontynuowania Konkursu nadawania tytułu „Wielka Osobowość Uniwersytetów Trzeciego Wieku” w roku 2013 i latach następnych oraz nadania mu charakteru konkursu ogólnopolskiego;
2. Akceptują Regulamin Konkursu nadawania tytułu „Wielka Osobowość Uniwersytetów Trzeciego Wieku” stanowiący załącznik do Uchwały;
3. W skład grupy inicjatywnej do Kapituły Konkursu – 2013 powołują:

1) **Krystynę Lewkowicz** – Prezesa Fundacji „Ogólnopolskie Porozumienie Uniwersytetów Trzeciego Wieku” – inicjatorkę Konkursu;

2) **Irenę Moskal** – członka Rady Fundacji OP UTW;

3) dwóch pierwszych laureatów I edycji Konkursu Pana **Jacka Michałowskiego** – Ministra w Kancelarii Prezydenta RP oraz **Michała Szczerbę** – Posła na Sejm RP, Przewodniczącego Parlamentarnego Zespołu ds. UTW;

4. Do tytułu „Wielkiej Osobowości Uniwersytetów Trzeciego Wieku” II edycji Konkursu 2013 nominują:

Panią Annę Komorowską – Małżonkę Prezydenta RP, Patronkę honorową obchodów Roku Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Pana Władysława Kosiniak Kamysza – Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz

Pana Jerzego Koźmińskiego – Prezesa Polsko Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

II Zjazdu OP UTW, Warszawa 24.06.2013

System Komunikacji Społecznej

Drugi projekt, jaki chcielibyśmy dziś zarekomendować członkom OP UTW i wnioskować o jego poparcie i włączenie się w realizację to stworzenie ogólnopolskiego systemu komunikacji społecznej. Nie chodzi nam o kolejny, n-ty portal społeczno-

ciowy, stronę www czy periodyk drukowany.

Naszym horyzontalnym celem jest telewizja senioralna. Ma już swoją markę: net60plus.

Nie odważylibyśmy się na tak gigantyczne i kosztowne przedsięwzięcie gdyby nie pojawili się przy nas poważni partnerzy, którzy zaoferowali pomoc logistyczną, finansową i współpracę medialną.

Mamy też nadzieję, że zaangażuje się w nie Ministerstwo

Pracy i Polityki Społecznej, bowiem opracowanie koncepcji uniwersalnego, ogólnopolskiego systemu komunikacji społecznej jest zapisane w strategii Paktu na rzecz Seniorów.

net60plus - jaka i dla kogo?

Ideę i założenia logistyczne przedstawił jeden z inicjatorów tego projektu Pan Stanisław Krzemiński, producent telewizyj-

ny i filmowy, scenarzysta, reżyser, właściciel firmy medialnej Besta Film. (vide: pełna prezentacja na stronach www.fundacjaoputw.pl)

Net60plus jest propozycją nowoczesnego multimedialnego przedsięwzięcia adresowanego do szeroko rozumianej grupy ludzi pow. 60 roku życia.

To projekt dla ludzi aktywnych społecznie, intelektualnie, ciekawych świata i innych ludzi. To telewizja dla tych, którzy mają wciąż duży apetyt na życie niezależnie od wieku, którym chce się aktywnie żyć i pozytywnie myśleć, dla tych którzy chcą być w centrum wszystkiego co dzieje się w kraju i mieć w kreowaniu pozytywnej przestrzeni swój udział.

Ludzie o takich cechach mają naturalną potrzebę komunikowania się między sobą i ze światem, a internet okazał się medium szeroko akceptowanym i coraz powszechniej wykorzystywanym w procesach komunikowania się osób 60+.

Telewizja neto60plus prezentować będzie programy, które będą współtworzone przez samych widzów. Odpowiadać będą na ich potrzeby, emocje, odwoływać się ich wspomnień, propagować i reprezentować szeroko rozumiane interesy osób starszych.

Telewizja net60plus kreować będzie pozytywny wizerunek osoby starszej, nie tylko jako beneficjanta pomocy i opieki, ale osoby mającej sobie, światu, innym seniorom oraz młodemu pokoleniu, a nawet gospodarce kraju jeszcze wiele do zaoferowania.

Modelowymi odbiorcami net60plus będą słuchacze Uniwersytetów Trzeciego Wieku.

Przypomnijmy hasło ROKU UTW – Uniwersytety Trzeciego Wieku dla społeczeństwa obywatelskiego i gospodarki.

To motto i idee net60plus wspina się uzupełniają.

Net60plus to telewizja apolityczna, budująca pomosty między ludźmi różnych wyznań, poglądów społecznych i pokoleń, propagująca ponadczasowe wartości takie jak patriotyzm, przyjaźń, rodzina, tradycja, szacunek i tolerancja.

APEL-ZAPROSZENIE

Zapraszamy wszystkich słuchaczy UTW do współtworzenia i promowania telewizji senioralnej net60plus, poprzez przystąpienie do grupy inicjatywnej oraz pozyskiwania kolejnych beneficjentów wśród swoich rodzin, przyjaciół, rad seniorów i innych

senioralnych organizacji działających na Waszym terenie.

Deklaracja przystąpienia do grupy inicjatywnej znajduje się na portalu www.fundacjaoputw.pl, a zwrotu deklaracji można dokonać drogą elektroniczną na adres: e-mail: tv@net60plus.pl, faxem 22 615 24 46, a deklaracje wypełnione ręcznie w czasie wykładów i spotkań i innych imprez senioralnych prosimy przysyłać pocztą tradycyjną na adres: Fundacja „OP UTW” ul. Gruszy 32, 04-779 Warszawa.

Pierwsze reakcje i opinie gości

Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. UTW poseł Michał Szczerba uznał projekt telewizji senioralnej po pierwsze za bardzo potrzebny, po wtóre za bardzo interesujący i otwierający przed środowiskiem UTW nowe możliwości zarówno w przekazach informacji, edukacji jak i szanse ogólnego rozwoju ruchu UTW i już na Zjeździe zakomunikował, iż Zespół Parlamentarny ds. UTW obejmuje honorowy patronat nad tym projektem.

Prof. Piotr Błędowski, pełniący m. in. rolę Przewodniczącego Rady Naukowej UTW SGH, odniósł się do strategii dla OP UTW z uznaniem, podkreślając jej kreatywność i innowacyjność i śmiałość. Telewizja internetowa otwiera m.in. możliwości e-learningu oraz powszechnego dostępu do

- informacji, stwarza nowe możliwości w wielu dziedzinach życia zwłaszcza dla osób, które mają ograniczoną możliwość uczestniczenia w programach UTW z powodu wieku, niepełnoprawności lub ograniczeń w korzystaniu z komunikacji miejskiej. Podkreślił powszechną dostępność takiej formy komunikacji oraz jej szeroki zasięg, uniwersalność i nieograniczone możliwości form i metod przekazu.

Na podsumowanie Zjazdu OP UTW uczestnicy przyjęli jednogłośnie deklarację końcową.

OP UTW

Deklaracja Końcowa II Zjazdu Ogólnopolskiego Porozumienia Uniwersytetów Trzeciego Wieku Warszawa, 24 czerwca 2013 r.

FUNDACJA
OPUTW

I. Cele strategiczne OP UTW

Za cele strategiczne Ogólnopolskiego Porozumienia Uniwersytetów Trzeciego Wieku (OP UTW) uczestnicy Zjazdu uznają:

- Promowanie wysokich standardów działania oraz „marki” Uniwersytetów Trzeciego Wieku w administracji publicznej, środowisku organizacji pozarządowych, samorządzie terytorialnym, uczelniach i w środowiskach biznesu.
- Sukcesywną realizację postulatów i kierunków strategii określonej w przyjętym przez środowisko UTW, w Sejmie 19 listopada 2012 r, Pakcie na rzecz Seniorów.
- Współpracę OP UTW w realizacji inicjatyw senioralnych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Parlamentarnego Zespołu ds. UTW i Parlamentarnego Zespołu ds. Osób Starszych oraz innych instytucji centralnych, m.in. poprzez udzielanie poparcia, promocję i aktywny udział w pracach nad realizacją zadań takich jak:
 - przygotowanie długofalowych założeń polityki senioralnej na lata 2014-2020,

- działania Rady ds. Polityki Senioralnej,
- kontynuacja Rządowego Programu Aktywności Społecznej Osób Starszych,
- wspieranie procesu powoływania gminnych rad seniorów oraz udziału w nich przedstawicieli UTW,
- powołanie Obywatelskiego Parlamentu Seniorów,
- rozwiązywanie problemów opieki nad osobami starszymi o ograniczonej autonomii;
- sukcesywne porządkowanie aktów prawnych wspierających działania opisane w strategii;
- wsparcie logistyczne dla podmiotów ekonomii społecznej,
- opracowanie systemu wsparcia zawodowego i psychologicznego dla najstarszej grupy pracowników (w przedziale 55-67) i objęcie ich programami edukacyjnymi i ofertami programów integracyjnych i aktywizujących realizowanych przez UTW,
- inicjowanie procesów legislacyjnych sprzyjających rozwojowi UTW oraz opinowanie nowych aktów prawnych dot. systemowych rozwiązań dot. osób starszych.

- Włączenie OP UTW w działania Rzecznika Praw Obywatelskich ukierunkowane na

przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji ze względu na wiek w różnych obszarach życia społecznego i gospodarczego.

5. Współorganizacja obchodów 40-lecia ruchu Uniwersytetów Trzeciego Wieku w Polsce, przypadającego w 2015 r.
6. Promowanie i pomoc w podejmowaniu przez Uniwersytety Trzeciego Wieku działalności w zakresie ekonomii społecznej, mogącej w istotny sposób wspierać i pozyskiwać środki na szerszą realizację celów statutowych.
7. Wspieranie logistycznie, finansowe i doradcze zmierzające do uzyskiwania przez członków OP UTW certyfikatów jakości określonych międzynarodowymi normami ISO 9001.
8. Promowanie dobrych praktyk samorządu terytorialnego w odniesieniu do organizacji senioralnych, w tym programu wieloletnich umów z Uniwersytetami Trzeciego Wieku oraz Programu: „Warszawa Przyjazna Seniorom”.
9. Poszukiwanie partnerów i zawiązywanie koalicji podmiotów o zbieżnych celach statutowych do realizacji wspólnych przedsięwzięć o zasięgu ogólnokrajowym jak i partnerów biznesowych mogących wspomagać ich realizację, w tym m.in:
 - utworzenie ogólnopolskiego systemu przepływu informacji, między środowiskiem senioralnym a instytucjami centralnymi takimi jak Sejm RP, Senat, MPiPS, Rada ds. Polityki Senioralnej, Obywatelski Parlament Seniorów i in,
 - zawiązanie koalicji na rzecz zorganizowania i rozpoczęcia stałej emisji programów telewizji senioralnej net60plus w I etapie drogą internetową, w kolejnych etapach w sieciach kablowych i na platformach satelitarnych,
 - kontynuowanie Konkursu na wyłonienie i promowanie Wielkich Osobowości Uniwersytetów Trzeciego Wieku, poczynając od nominacji 2013 r.
 - promowanie produktów i usług poprawiających jakość życia osób starszych – uruchomienie konkursu dla przedsiębiorców do tytułu „Firma Przyjazna Seniorom”.

10. Rozwój własnych mediów drukowanych i internetowych służących promocji działań poszczególnych UTW i OP UTW.

II. Misja Fundacji „Ogólnopolskie Porozumienie UTW”.

Fundacja „OP UTW” realizuje cele statutowe zbieżne z celami OP UTW oraz akceptuje i popierać będzie przyjętą przez Zjazd strategię dla OP UTW.

Misją Fundacji jest:

- pozyskiwanie funduszu służących realizacji celów statutowych członków OP UTW będących beneficjentami pomocy Fundacji,
- wytyczanie kierunków działania i prowadzenie spójnej dla wszystkich członków OP UTW strategii działania,
- prowadzenie wspólnej polityki informacyjnej,
- podejmowanie wspólnych przedsięwzięć wykraczających poza możliwości poszczególnych członków,
- zawiązywanie koalicji z wyższymi uczelniami i biznesem służących realizacji celów statutowych i strategii OP UTW,
- wspieranie członków OP UTW ofertą nieodpłatnego udziału w programach edukacyjnych i aktywizujących realizowanych Przez Fundację.

Podsumowanie

Ogólnopolskie Porozumienie UTW i Fundacja „OP UTW” traktują niniejszą deklarację II Zjazdu OP UTW jako dokument otwarty, podlegający sukcesywnemu uzupełnianiu w miarę pojawiania się nowych wyzwań, aktów prawnych i działań innych podmiotów.

Otwarte są na współpracę i bieżące kontakty także z Uniwersytetami Trzeciego Wieku nie będącymi członkami OP UTW jak i Radami Seniorów, wyższymi uczelniami, mediami i organizacjami realizującymi programy na rzecz osób starszych.

Wszelkie informacje oraz deklaracje udziału w poszczególnych ofertach i projektach Fundacji „OP UTW” zamieszczane będą na stronie www.fundacjaoputw.pl

Z pozdrowieniami i zaproszeniem wszystkich liderów UTW do podejmowania współpracy

Krystyna Lewkowicz
Koordynator OP UTW
Prezes Fundacji „OP UTW”

usłyszeć motyla

podsumowanie I edycji projektu

Projekt Usłyszeć motyla... to ogólnopolska kampania na rzecz ochrony i protekcji słuchu jako formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób starszych. Realizowany był w okresie od 1 października 2012 do 30 czerwca 2013 r. w 16 Uniwersytetach Trzeciego Wieku: UTW Szkoły Głównej Handlowej – wykłady otwarte dla innych warszawskich UTW, w UTW Wyższej Szkoły Przymierza Rodzin w Warszawie, w UTW im Haliny Szwarc w Warszawie, UTW w Wesołej, UTW w Ursusie, UTW przy MDK w Ostrowi Mazowieckiej, UTW w Wysokiem Mazowieckim, Stowarzyszeniu Wawerskiego UTW w Warszawie, Zielonogórskim UTW w Zielonej Górze, UTW w Krośnie Odrzańskim, UTW przy Miejskim Domu Kultury Żarach (woj. lubuskie), w Białostockim UTW, UTW przy Miejskim Centrum Kultury w Zambrowie (woj. podlaskie) oraz w Kazimierskim UTW w Bydgoszczy z udziałem innym kujawsko-pomorskich UTW.

Realizacja projektu oraz dotacja MPiPS pozwoliła na zgromadzenie bardzo bogatej bazy logistycznej i przyniosła trwałe efekty stwarzające możliwości do kontynuowania projektu w latach następnych.

Pan Wojciech Stańczak przedstawił wyniki badania ankietowego, w którym diagnozowano poziom udziału i akceptacji dla projektu.

Okazał się on bardzo wysoki, nawet w gronie osób nie mających problemów ze słuchem.

Beneficjenci cenili sobie szczególnie jego kompleksowość, tj. dostępność wszystkich etapów i usług w jednym miejscu, bez kolejek, skiero-

wań i zapisów, poczynając od wiedzy ogólnej, tj. wykłady prospekty i poradniki, poprzez grupowe testy i indywidualne badania słuchu, fachową diagnozę, zajęcia praktyczne z aparatami aż do możliwości ich wypożyczenia.

Zdecydowana większość respondentów wskazywała na zasadność kontynuowania projektu i deklarowała chęć ponawiania badań słuchu za kilka miesięcy.

Efekty twarde projektu – baza logistyczna:

- 1) bank aparatów słuchowych do różnych rodzajów niedosłuchu: na przewodnictwo kostne i powietrzne, wewnątrzkanalowe, zauszne, okularowe, uniwersalne wewnątrzkanalowe do średnich ubytków słuchu, łącznie 18 sztuk, przeznaczonych – to przymiarek, testowania, wypożyczania, nauki obsługi;
- 2) prospekt informacyjny;
- 3) materiały eksploatacyjne (baterie, filtry) oraz środki higieniczne do utrzymywania higieny aparatów;
- 4) Wydawnictwa: Newsletter ASOS – 3 wydania, w tym 1 wydanie w wersji drukowanej oraz 3 w wersji elektronicznej na www.fundacjaoputw.pl oraz www.sgh.waw.pl,
- 5) artykuły i listy beneficjentów drukowane w Panoramie UTW SGH – 4 wydania,
- 6) publikacje nt projektu w Damie PIK – dwa wydania, w Głosie Seniora – 1 wydanie.

- 7) raport z ewaluacji projektu wraz z badaniami ankietowymi,
- 8) konferencja ewaluacyjna z udziałem bezpośrednich beneficjentów projektu oraz liderów z 90 UTW;
- 9) konkurs wiedzy oraz konkurs literacki związany z tematyką projektu z drobnymi nagrodami rzeczowymi;
- 10) prezentacja multimedialna prezentująca projekt w Power Point oraz na płytach CD.

Efekty „miękkie”

Realizacja projektu potwierdziła, że zjawisko niedosłuchu jest w grupie osób starszych dużym problemem, ograniczającym aktywność społeczną i zawodową. Jego podjęcie okazało się więc zarówno zasadne, jak i, wg oceny beneficjentów, bardzo przydatne.

Jednocześnie projekt potwierdził obiegowe spostrzeżenia, że niedosłuch jest niedomaganiem „wstydlivym” zwłaszcza u mężczyzn, więc obok problemów obiektywnych występują dość silnie bariery psychologiczne.

Być może projekt przyczyni się także do zweryfikowania, nieaktualizowanej od wielu lat kwoty dofinansowania aparatów słuchowych ze strony państwowego systemu służby zdrowia.

Program edukacyjny dostarczył uczestnikom specjalistycznej wiedzy nt źródeł oraz rozległych skutków niedosłuchu. Oswoił problem niepełnosprawności słuchowej oraz zainspirował do podjęcia działań usprawniających. Przyczynił się do obalenia stereotypu osoby niedosłyszającej, bo starszej, jak również uświadomił, że nie można oczekiwać efektywnej pracy zawodowej oraz aktywności społecznej u ludzi w przedziale 60-70 r.ż, skoro co trzecia ma problem ze słuchem.

Problemem niedosłuchu i niwelowania jego skutków powinny zainteresować się więc także instytucje runku pracy odpowiedzialne za likwidację bezrobocia.

Udział w projekcie, co podkreślają jego beneficjenci, wpłynął na poprawę jakości życia, umożliwił podjęcie nowych życiowych celów i wyzwań.

Z ostatniej chwili

Projekt **Usłyszeć motyla...** będzie mógł być realizowany w II półroczu 2013 r. w kolejnych 10 Uniwersytetach Trzeciego Wieku, bowiem Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przyznało dla Uniwersytetu Trzeciego Wieku SGH na kontynuację projektu dotację w II edycji programu rządowego Aktywizacji Społecznej Osób Starszych.

Niezwłocznie po Zjeździe OP UTW, patronat medialny nad konkursem na Wielkie Osobowości UTW i projekt telewizji senioralnej **net60plus** zadeklarowała Redakcja miesięcznika **Głos Seniora** oraz wydawca magazynu dla aktywnych, nowoczesnych kobiet **DAMA PIK**.

Dziękujemy, zapraszamy Uniwersytety Trzeciego Wieku i kolejnych partnerów medialnych i biznesowych do współpracy w realizacji strategii dla UTW.

Kolejne etapy prac nad realizacją Paktu na rzecz Seniorów publikować będziemy w internecie na **www.fundacjaoputw.pl**.

Szczególnie zależy nam na przystąpieniu do grupy inicjatywnej net60plus kolejnych osób i instytucji, które swoim doświadczeniem i znajomością senioralnego środowiska pomogą tworzyć linię programową najlepiej wpisującą się w oczekiwania przyszłych odbiorców. Deklaracja w tym zakresie zawarta jest wymienionym portalu, a wszelką korespondencję oraz wypełnione deklarację prosimy kierować na skrzynkę e-mail: tv@net60plus.pl

Zaglądajcie, proszę, pod ten adres przesyłajcie wszelkie uwagi i propozycje zarówno w zakresie koncepcji programowej jak i innych spraw organizacyjnych.

Czekamy też na zgłoszenia osób, które chciałyby zaprezentować wydarzenia mogące zainteresować szersze środowisko senioralne.

Z podziękowaniem dla beneficjentów projektu oraz dla uczestników i gości Pałacu Prymasowskiego za udział w Konferencji i najlepszymi pozdrowieniami

Krystyna Lewkowicz
Prezes UTW SGH

WYSTAWA KOŁA RYSUNKOWEGO SŁUCHACZEK UTW SGH

Od Redakcji: Koło rynku portretowego i malarstwa stworzone przez Panią Walerię Korsak Rabś to wspaniały przykład nowych wyzwań i pasji ujawnionych i podejmowanych w dojrzałym wieku. Wysoki poziom artystyczny prac i niewątpliwe sukcesy malarek z UTW SGH to też wspaniały przykład działań integracyjnych, towarzyskich i koleżeńskich.

Serdeczne gratulacje, droga Pani Walerio. Najlepsze życzenia dalszych sukcesów dla wszystkich uczestniczek warsztatów rysunkowych składa Zarząd UTW SGH.

Krystyna Lewkowicz

20 czerwca 2013r, po raz kolejny biblioteka im. Jana Rumla na warszawskim Gocławiu, udostępniła swoje sale na wystawę prac naszych koleżanek z Koła Rysunkowego i Koła Akwarelowego. To już czwarta wystawa uczennic Pani Walerii Korsak-Rabś, słuchaczek UTW SGH. Szkice portretowe z roku akademickiego 2008/9 prezentowane były w biuletynie UTW SGH „Panorama”.

Zajęcia z inicjatywy studentów UTW SGH, prowadzone były od pięciu lat. W każdym roku akademickim nowa grupka słuchaczek z zapałem przystępuje do zgłębiania tajników szkicowania portretów. Pani Waleria z wielkim zaangażowaniem i cierpliwością przekazuje swoją wiedzę.

Rysunku Panie uczą się metodą Betty Edwards, która pozwala poznać „narzędzia” rysunku w ciągu jednego roku akademickiego wraz z wiedzą o portretowaniu, bo jeżeli ktoś potrafi zrobić poprawny szkic portretowy (z podobieństwem i „duszą”) uwierzy, że umie rysować. Kursantki, które posiadały pierwszy stopień wtajemniczenia pytają „Co dalej?”

Część absolwentek Kursów Rysunkowych zapragnęła spróbować swoich sił w malarstwie. W eleganckim Klubie Seniora, w którym prowadzimy zajęcia rysunkowe, nie możemy „machać pędzlem”. Założyłyśmy konsultacyjne Koło Akwarelowe. Zajęcia odbywały się raz w miesiącu i miały na celu zapoznanie się z podstawową wiedzą teoretyczną malarstwa akwarelowego, oglądnięcie na ekranie, jak to należy robić oraz omawianie prac wykonanych w domu. Malowanie sprawia koleżankom dużo radości.

Te prace też są prezentowane na wystawie.

Inną drogą poszła jedna z koleżanek, Ela Mazurek, która z rysunkiem po raz pierwszy zetknęła się w naszym Kole Rysunkowym, zapisała się na kurs malarstwa olejnego w jednym z warszawskich Ośrodków Kultury. Jej prace, które uświetniły tę wystawę są doskonałą odpowiedzią na pytanie „co dalej”.

Wystawa zgromadziła mnóstwo gości, były rodziny, przyjaciele, znajomi.

Nr 7–8 2013 | PANORAMA

Panie malarki chętnie i z dumą pokazywały swoje prace, dzieliły się historią ich powstawania. Przy poszczególnych pracach gromadziły się komentujące grupki. Wśród zwiedzających były osoby chętne do natychmiastowego zakupu niektórych eksponatów, wprawiając w zakłopotanie skromne autorki, ale też utwierdzając w przekonaniu, że warto rozwijać swoje zainteresowania.

Tradycyjnie już, Pani Waleria Korsak-Rabś przekazała dla Biblioteki dwie kolejne książki – wydanie amerykańskie z przełomu XIX/XX wieku, zawierające reprodukcje najbardziej znanych dzieł malarskich. Za dar serdecznie podziękowały Pani reprezentujące Bibliotekę. Ciepłymi słowami uznania i kwiatami dziękowały kursantki za cierpliwość i poświęcenie Pani Walerii, dzięki której udało się stworzyć tyle pięknych prac, dających satysfakcję autorkom.

Lampka szampana i słodkości dopełniły otwarcia wystawy, którą będzie można oglądać do końca lipca 2013 r.

A oto kilka wrażeń uczestniczek wystawy:

■ „Mój pierwszy wernisaż”, nie, nie to nie był mój, lecz moich koleżanek. Pod baczny okiem Pani Walerii, zaczęłyśmy stawiać pierwsze kroki, to znaczy kreski. Pomimo zapewnień, że nauczymy się rysować, żadna z nas chyba nie wierzyła, choć miała nadzieję, że może to prawda. Efekt kilkumiesięcznej, wytrwałej pracy mogliśmy zobaczyć na wystawie. Zapewne moje wrażenia były inne, niż osób, które po raz pierwszy zobaczyły wyeksponowane prace, gdyż byłam na bieżąco przy powstawaniu tych prac. Jednak, nie jest to samo, widzieć proces ich powstawania, co zobaczyć wszystkie znane mi prace wyeksponowane na planszach. Robią wrażenie. Galileusz powiedział: „Sztukę poetycką zdobywa się ciągłym czytaniem poetów. Do sztuki malarskiej dochodzi się ciągłym rysowaniem i malowaniem”. Moje koleżanki

udowodniły, że umiejętność rysowania można osiągnąć. Ich piękne dzieła nie odbiegają od oryginałów, nad którymi czuwało wprawne oko Pani Walerii, która wszystkie nieprawidłowości zauważyła i nakazywała poprawić. Gratuluję moim koleżankom.

Tym wszystkim, którzy zaczęli malować i tym, którzy zamierzają zmierzyć się z tą umiejętnością dedykuję złotą myśl Jana Cybisa: „Malarstwo nie jest zajęciem dla płochliwych. Trzeba umieć czekać na wynik”.

Danuta Kaźmierska

■ Moja przygoda z UTW SGH rozpoczęła się w 2006 roku. Już wtedy zmagalam się z chorobą stawów. A dziś po siedmiu latach studiów i terapii dane mi było coś co nawet mi się nie śniło. Uczęszczałam na warsztaty rysunku i pod okiem Pani Walerii Korsak-Rabś, uczyłam się portretować ołówkiem i w atmosferze, jaką tworzyła Pani Waleria cierpliwości ogromnej kultury i życzliwości chyba udało mi się osiągnąć „warsztat”. Uwieńczeniem rocznej pracy był wernisaż wystawy naszych prac w dniu 20 czerwca br. Niezapomniane i trudne do przeniesienia na papier emocje! Moje prace wiszą w pięknej bibliotece Naukowej przy ul. Meissnera 5. Byli goście, przemowy, gratulacje, kwiaty, szampan i łzy wzruszenia. Czułam się jak artysta na otwarciu swoich dzieł. Dziękuję Pani Walerii i Paniom z Zarządu UTW SGH. Do zobaczenia w październiku.

Magda Siemaszko

■ Słowo „artystka” brzmi dumnie. Takie słowa słyszane były na wystawie od przyjaciół i znajomych. Daje to radość, mobilizuje do aktywności, poprawia samopoczucie i zdrowie.

Na wernisaż przyszła młoda osoba ze swoją mamą. Celem jej było, przede wszystkim pokazanie mamie, że można realizować swoje zainteresowania, mając ograniczone siły fizyczne. Jest w nas potrzeba

- ● ➔ realizowania siebie i kontaktu z kulturą. Wystawa dała tę możliwość i jeżeli kogoś zachęciła do poprawienia swego samopoczucia i zdrowia, to warto.

Wanda Staręga

■ Emerytura – co dalej? Zapisując się na UTW SGH – serce mi mocniej zabiło, gdy usłyszałam o kursie rysunku i malarstwa. Pomyślałam wówczas: to jest to, o czym zawsze marzyłam. I tak już od kilku lat spełniają się moje marzenia pod kierunkiem wspaniałej pedagog i malarki pani Walerii Korsak-Rabś. Dowodem naszych postępów w rysunku i malarstwie (akwarele) są coroczne wystawy naszych prac. Obecna wystawa dała nam ogromną satysfakcję, ponieważ wzbudziła duże zainteresowanie wśród odwiedzających, a w nas przekonanie, że warto było spróbować.

Stanisława Morgaś

■ Takie sobie obrazki już oprawione i odpowiednio wyeksponowane nagle nabrały artystycznego wyrazu. Inaczej oglądało się nasze prace wiszące na ścianach niż leżące na stolikach w naszej pracowni – Klubie Seniora UTW. Dzięki innemu spojrzeniu jeszcze raz mogliśmy wymienić się naszymi uwagami z koleżankami z koła akwarelistów. Z przyjemnością odpowiadałyśmy na liczne pytania ze strony zwiedzających. Taka wystawa jest równie ważną formą nauki tak jak nasze cotygodniowe spotkania w klubie UTW.

Małgorzata Balmas

Pomagamy niewidomym dzieciom w Laskach

KOCHANI, rozpoczęliśmy **pomoc niewidomym dzieciom w Laskach**. Zbieramy stare, zepsute telefony komórkowe.

W naszym życiu otrzymaliśmy dużo dobra od innych ludzi, mamy otwarte serca, chcemy pomagać, dzielić się z innymi.

Dlatego nasze Koło Poezji i Teatru rozpoczęło akcję społeczną związaną z pomocą dzieciom w Laskach.

Akcja została zaakceptowana przez społeczność naszego Uniwersytetu.

Mam nadzieję, że wszyscy Studenci UTW SGH włączą się z otwartym sercem. Czekam na ciekawe pomysły.

Kontakt LIDIA SENDZIELSKA
tel 507 151 389.

■ Od siedmiu lat jestem studentką UTW SGH. Przedtem ostatni raz rysowałam 50 lat temu w liceum w Pruszkowie, gdzie uczył artysta malarz Wacław Prusak. W kole rysunkowym UTW SGH poznałam metodę rysunku Betty Edwards. Następnie brałam udział w spotkaniach Koła Akwarelowego, gdzie zapoznawałyśmy się z podstawową wiedzą warsztatu akwarelowego, oglądałyśmy na ekranie jak to należy wykonywać w praktyce, a następnie omawiałyśmy prace namalowane w domu między spotkaniami. Uważam, że tego rodzaju zajęcia są również sposobem na podniesienie własnej wartości, dostarczenie ciekawego życia duchowego, nauczanie się akceptacji siebie i innych. Uważam, że udział w zespole malarskim jest dobrym sposobem twórczego spędzania czasu, rozwijania zdolności kreatywnego myślenia i nawiązywania miłych kontaktów. W tegorocznej wystawie prezentowane są różne techniki: ołówek, węgiel, akwarela, olej. Mojej kuzynce najbardziej podobały się prace węglem, mnie portrety olejne pani Eli Mazurek w „i co dalej” oraz akwarelowe pejzaże i kwiaty. Znajomi, którzy odwiedzili wystawę byli mile zaskoczeni poziomem prac.

Wiesława Szwojnicka

■ Spotkania w naszej grupie ze wspaniałymi koleżankami mają dla mnie działanie terapeutyczne. Profesjonalizm, łagodność i dobroć Pani Walerii ma duże znaczenie w moim życiu. Rysowanie i malowanie sprawia mi ogromną radość. A jeszcze udział w wystawie – sama przyjemność i satysfakcja.

Hanna Zborowska

■ I was pleased to be able to view the exhibition, which formates art in the community. The paintings and drawings were of a high standard, and presented varied topics. Everyone is to be congratulated. Tłumaczenie: Z przyjemnością obejrzałam wystawę, która kształtuje wrażliwość społeczną na

sztukę. Obrazy i rysunki są na wysokim poziomie i przedstawiają zróżnicowane tematy. Gratulacje dla wszystkich.

John Lewis, London, England
(Osoba towarzysząca Państwu Zborowskim)

■ Poznawanie technik rysunku pod kierunkiem Pani Walerii Korsak-Rabś sprawiło mi wielką przyjemność. W dużej mierze zapełniło wolny czas na emeryturze. Rysując wyłączam się z wszelkich problemów dnia codziennego. Dodatkowo należy podkreślić cudowny klimat jaki tworzy wokół siebie prowadząca. To wielka przyjemność mieć kontakt z tak ciepłą i pozytywną osobą. Swoje pozytywne widzenie świata przenosi na wszystkie uczestniczkę zajęć nauki rysunku. Jestem szczęśliwa, że mogłam spotkać i uczyć się rysunku od Pani Walerii.

Danuta Wróblewska

■ Przygotowania do ostatniej prezentacji prac trwały dość długo, bo wiedziałyśmy, że przyjdzie na nią wierne grono przyjaciół. Chciałyśmy pokazać inne tematy niż poprzednio, ale też powróciliśmy do portretu w ołówku, węglu czy nawet w kolorze. Nowymi próbami były pejzaże i nieco inne ujęcia mar-

twej natury, która w akwareli miała ożyć na nowo. Z Panią Walerią odkryłam niektóre tajniki akwareli. Czasami wydaje się, że coś „wyszło”. Po kilku dniach i nowym spojrzeniu pierwsza satysfakcja szybko opada i pojawiają się wątpliwości. A jak są wątpliwości, trzeba z pokorą, której też uczy nas Pani Waleria zacząć jeszcze raz i... jeszcze raz. Myślę, że jednak żadna z nas nie poddaje się. Optymizm Pani Walerii jest trochę w nas. Przy tej okazji dziękuję koleżankom i kolegom za wszystkie opinie, nawet najbardziej krytyczne, bo są niezmiernie przydatne, dziękuję za kibicowanie naszym poczynaniom. Będziemy je kontynuować.

Alicja Levi

■ Budujący jest postęp technik i tematów. Pojawiają się rysunki węglem i akwarele, a oprócz portretów także krajobrazy i martwe natury. Każdy rozwija się samodzielnie, a mobilizuje go poczucie przynależności, fachowe wsparcie i atmosfera, jaką tworzy pani Waleria. Wernisaż unaocznia nam, że to co robimy, jest piękne i ma sens. Warto było też być świadkiem przekazania biblioteki książek ze zbiorów pani Walerii. To przypomina tradycję wielkich mecenasów sztuki.

Małgorzata Bończak Wasielewska

NIESPODZIEWANIE

*Spojrzałeś z zainteresowaniem,
błysk w oczach się pojawił.
Powiedziałeś zapraszam
niespodziewanie.*

*Więc chodź, nie licz lat ani chwil,
wreszcie powinny być szczęśliwe.
Lecz w duszy wołanie o miłość.
Lecz w duszy wołanie o pomoc.
Chwilowe ukojenie, nadzieja, złudzenie.*

*Oczyśćmy nasze dusze z toksyn,
żału, nienawiści.
Przytulmy nasze serca,
Może się ziści.*

*Nasz sen cudowny,
w chmurach szybowanie.
Nasze szczęście, siła, wiara, kochanie.
W życiu niech się stanie.*

TAŃCOWANIE – Wspomnienia z dzieciństwa.

*Kiedy byłam mała
w powietrzu fruwałam, tańcowałam.
nózkami przebieierałam,
powietrze zagarniałam.*

*Cudowne było to wirowanie,
dokoła okręcanie,
za rączki trzymanie.
Nieba dotykanie.*

*To była moja muzyka, pierwsza,
złożona z szumów i świstów powietrza.
To był mój pierwszy taniec, nóżkami rytmu wybijanie.
Bujanie i szczęście.*

*Wiem, że teraz w Niebie jesteś Tato.
Dziękuję Ci za to.*

Autorka: Lidia Sendzielska

Drodzy Słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

Dziwiącego października 2013 r. w Auli Głównej SGH zainaugurujemy swoją działalność, wkraczając w ósmy rok akademicki UTW SGH.

Siedem wspólnie spędzonych lat przebiegło jak oka mgnienie, bo przeżyliśmy je niezwykle twórczo, żywo, kolorowo, intensywnie.

Wielu z Was pamięta pierwszą inaugurację i pierwszą imprezę integracyjną w Klubie bowlingowym ARCO. Ta inauguracja, a później dni UTW na Torze Wyścigów Konnych na Służewcu, wspólne wyjazdy do Hiszpanii i inne cykliczne imprezy stworzyły nasze własne tradycje wspólnej nauki, zabawy i integracji.

Do naszej uniwersyteckiej tradycji UTW SGH należy także przyjmowanie na każdy nowy rok akademicki motta działania. Na rok 2013/2014 proponujemy Wam hasło:

Wspólnie tworzymy politykę senioralną dla siebie, społeczeństwa, gospodarki i przyszłości Polski

Nasi słuchacze ujawnili i rozwinęli w UTW SGH liczne inicjatywy i talenty: literackie, poetyckie, rysunkowe, malarskie, turystyczne, teatralne, wolontariackie i szereg innych funkcjonujących przez wiele lat jedynie w sferze ich marzeń.

Nasza szeroka oferta programowa stwarza możliwość rozwoju intelektualnego, uzupełniania lub nabywania nowych kompetencji, rozwoju interpersonalnego, dbania o kondycję psychofizyczną, okazje do nawiązywania przyjaźni, wspólnego, twórczego spędzania czasu.

Nasz Uniwersytet od początku swojego istnienia odgrywał też przodującą rolę w szerszym akademickim środowisku będąc inicjatorem i głównym realizatorem szeregu przedsięwzięć służących całemu środowisku UTW.

To UTW SGH było inicjatorem powstania Komisji Dialogu Społecznego w ramach Forum Dialogu Społecznego m. st. Warszawy, która ma na swoim koncie niemałe zasługi dla warszawskich, dziś już 34. Uniwersytetów Trzeciego Wieku. To my tworzyliśmy pierwsze programy współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi, których owocem są 3-letnie umowy wsparcia dla warszawskich UTW.

To nasz Uniwersytet utworzył Ogólnopolskie Porozumienie UTW i do dziś jest jego koordynatorem; był organizatorem pierwszego wielkiego Kongresu UTW i głównym autorem *Paktu na rzecz Seniorów*, pierwszego w historii ruchu UTW dokumentu określającego strategię dla UTW oraz pożądane kierunki polityki senioralnej w Polsce; jesteśmy też aktywnym członkiem Rady ds. Polityki Senioralnej powołanej przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz pomysłodawcą i realizatorem ogólnopolskich projektów prozdrowotnych, jak np. kampanii na rzecz ochrony słuchu *Usłyszeć motyla...*

To UTW SGH, jako jedyny w Polsce, posiada certyfikat jakości *ISO 9001:2008*.

Mam nadzieję, że Słuchacze UTW SGH włączą się także w nasze kolejne inicjatywy o ponadlokalnym zasięgu: tworzenie telewizji senioralnej net60plus, konkursy na Wielkie Osobowości UTW, aktywizację zawodową i przedsiębiorczość młodszych emerytów przedwcześnie lub przymusowo wykluczonych z rynku pracy, rozwój ekonomii społecznej i in.

Zapraszamy także do współtworzenia naszej gazety *Panorama UTW SGH* oraz angażowania się w inne prace społeczne, które są podstawą funkcjonowania UTW.

Naszą nową inicjatywą będzie, począwszy od październikowego numeru, zamieszczanie Panoramy UTW SGH w wersji elektronicznej na stronie www.sgh.waw.pl oraz www.fundacjaoputw.pl, co jak sądzimy rozszerzy krąg jej czytelników oraz zwiększy dostępność dla słuchaczy innych Uniwersytetów Trzeciego Wieku w kraju i za granicą.

W ósmym roku akademickim życzę naszym Słuchaczom wiele zdrowia, nieustającej pogody ducha oraz satysfakcji z bycia Studentem UTW SGH.

Z pozdrowieniami
Krystyna Lewkowicz
Prezes UTW SGH

PRAWO W PRAKTYCE

W nowym roku akademickim 2013/2014 Uniwersytet Trzeciego Wieku SGH uruchomi dla zainteresowanych nowy cykl wykładowo-seminaryjny z dziedziny prawa.

Niewielkie grupy zajęciowe, seminaryjna forma prowadzenia, pozwalająca na konwersacje z prowadzącym, dyskusję, omawianie przypadków zapewni wysoką efektywność zajęć, możliwość zasięgnięcia porady, opinii, zapoznanie się z doświadczeniami innych w podobnych sprawach itp.

Znajomość przepisów, procedur postępowania przed organami różnych szczebli, tworzenia dokumentów prawnych, pism procesowych, trybu odwoławczego od decyzji itp. pozwala na bardziej skuteczną ochronę interesów obywatelskich, chroni przed nadużyciami, niekompetencją urzędników, ułatwia poruszanie się w nowoczesnym świecie.

Seminaria poprowadzi znany nam z wcześniej realizowanych w UTW SGH zajęć komputerowych Pan Romuald Rzeszutko – student SGH a zarazem Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego.

Proponowana tematyka zajęć:

1. **Podstawy prawa i postępowania administracyjnego.** Co załatwimy w poszczególnych urzędach. Jak mamy prawa jako strona w postępowaniu administracyjnym. Doręczenie pism i terminy, odwołanie od decyzji organu administracji publicznej. Jak napisać skargę lub wniosek do urzędu.
2. **Prawo spadkowe cz. I.** Dziedziczenie – podstawowe informacje. Dziedziczenie z mocy ustawy i testamentowe. Różne formy testamentu: holograficzny, notarialny, ustny. Zapis a polecenie. Wykonawca testamentu. Jak napisać testament.
3. **Prawo spadkowe cz. II.** Spadkobranie i postępowanie spadkowe. Skutki przyjęcia i odrzucenia spadku. Dział spadku. Zachowek i wydziedziczenie. Dziedziczenie a adopcja, dziedziczenie a konkubinaty. Jak napisać wniosek o wydanie postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.
4. **Elementy prawa rodzinnego.** Prawa i obowiązki majątkowe małżonków. Współność majątkowa i majątek osobisty małżon-

ków. Odpowiedzialność za długi współmałżonka, intercyza. Obowiązek alimentacyjny: małżeństwo a alimenty, alimenty dla dzieci i dla rodziny.

5. **Prawo konsumenckie cz. I.** Konsument i sprzedaż konsumencka. Reklamacje wadliwych produktów: gwarancja a niezgodność towaru z umową. Sprzedaż na odległość – przez Internet i telefon. Prawa konsumentów w aukcjach internetowych.
6. **Prawo konsumenckie cz. II.** Prawa usługobiorców. Umowa o dzieło a umowa – zlecenie. Zaliczka a zadek. Rękojmia. Jak radzić sobie z nierzetelnym fachowcem. Niedozwolone klauzule umowne. Prawa konsumenta – kredytobiorcy.
7. **Prawo konsumenckie cz. III.** Analiza przypadków: przykłady ochrony konsumenta przy kupowaniu mieszkania, wyjeździe turystycznym oraz reklamacji usług telekomunikacyjnych. Gdzie szukać pomocy w walce z nieuczciwymi usługodawcami i sprzedawcami.

Szczegółowy rozkład zajęć znajdziecie Państwo w Programie na rok 2013/2014

Celem poznania skali zainteresowania powyższymi zajęciami, **prosimy słuchaczy UTW SGH o zapisywanie się w sekretariacie** (sala 208 w budynku A) **na poszczególne seminaria.**

Uśmiechnij się...

Studentka pyta inną studentkę:

– Co jesteś taka smutna?

– Wylali mnie z uczelni!

– A za co?

– Skąd mam wiedzieć, skoro od pół roku mnie tam nie było!

PS. a propos! Przypominamy wszystkim studentom UTW SGH o konieczności wniesienia składki członkowskiej za zimowy semestr 2013.

Warto znać dobrze ofertę swojego banku, by ciekawe propozycje nie przechodziły nam koło nosa. W dzisiejszych czasach oferta bankowa zdecydowanie wykracza poza standardowe rachunki czy kredyty - coraz częściej w zamian za korzystanie z tych produktów możemy bowiem liczyć na atrakcyjne usługi dodatkowe, bonusy pieniężne, czy nawet tańsze leki.

Bank

to już nie tylko
konto
i kredyt

Przez lata Klienci banków zdążyli przyzwyczać się do sytuacji, że do banku chodziło się wyłącznie po to, by wpłacić pieniądze na konto lub przeciwnie - wypłacić kwotę potrzebną w danym momencie. Pieniądze raz wpłacone na lokatę leżały tam długo, by w końcu przynieść oczekiwany zysk. Dla innych osób najważniejsza była możliwość skorzystania z kredytu, gdy akurat zabrakło „do pierwszego”. Relacja Klient-bank ograniczona była do niezbędnego minimum. To jednak przeszłość. Dziś wszyscy, którzy naprawdę liczą się z pieniędzmi, powinni aktywnie korzystać z banków na co dzień - to się naprawdę opłaca!

0zł

**Jak korzystać z konta
bez żadnych opłat**

Bankiem, który dał się już poznać jako przyjazny emerytom i rencistom, jest Bank Poczty. Jego konto Nestor mówi samo za siebie - pozwala na bezprowizyjne dokonywanie płatności comiesięcznych rachunków za czynsz, gaz, prąd czy telefon. Mimo, że od września koszt konta wyniesie 5 zł miesięcznie, bank zadbał o to, by aktywni Klienci nadal za konto nie musieli płacić.

Wystarczy posiadać kartę do konta i miesięcznie wykonać nią operacje bezgotówkowe na kwotę przynajmniej 200 zł (np. płacąc za zakupy w sklepie, aptece czy na stacji benzynowej), by wciąż posiadać konto z kartą za 0 zł.

Na tym jednak nie koniec korzyści.

Tańsze leki z Bankiem Pocztowym

Już od sierpnia Klienci, którzy zdecydują się dołączyć do oferowanego przez Bank Pocztowy programu Pocztowy 60+, mogą z legitymacją Programu 60+ kupować wybrane leki przepisane przez lekarza po atrakcyjnych, niższych cenach.

Dodatkowo, jeśli opłata za leki zostanie dokonana kartą płatniczą do konta Nestor, Bank dodatkowo zwróci co miesiąc na konto 5% poniesionych w ten sposób kosztów. Ponadto, posiadacze Pocztowego Konta Nestor, którzy przystąpią do Programu, otrzymają bezpłatnie roczną prenumeratę Magazynu 60+ oraz uzyskają dwukrotnie większy limit dofinansowania na Legitymację Programu 60+ (2 000 zł zamiast 1 000 zł).

Ta propozycja Banku Pocztowego spotka się zapewne ze świetnym przyjęciem Klientów w wieku 60+, dla których zakupy leków stanowią istotny wydatek w comiesięcznym domowym budżecie. Aby skorzystać z oferty należy złożyć deklarację udziału w Programie Pocztowy 60+ poprzez infolinię Banku Pocztowego pod numerem telefonu: 801 100 500 lub osobiście w placówkach Banku Pocztowego i wybranych placówkach Poczty Polskiej. Są jednak również inne sposoby, by z aktywnej relacji z bankiem uzyskać jeszcze więcej korzyści. Pozwalają na to dwa wprowadzone również w sierpniu Programy premijujące Klientów - *Lubię Pocztowy!* i *Zarabiam z Poczowym*.

Lubię Pocztowy, bo z nim zarabiam

Zachęcenie innych do korzystania z różnych produktów i usług nie jest rzeczą prostą. Nikt nie zrobi tego jednak lepiej, niż ci, którzy już wcześniej przekonali się o zaletach oferty, są z niej zadowoleni i szczerze mogą polecić ten czy inny produkt. Wiedząc o tym, że jego Klienci to najlepszy dowód jakości (Klienci otworzyli w Poczowym w 2012 roku najwięcej kont ze wszystkich banków w Polsce), Bank Pocztowy

postanowił wypłacać im premie za rekomendacje oferty, np.: rodzinie, przyjaciołom, znajomym.

Pod nazwą Lubię Pocztowy! Bank pozwala Klientom zarabiać nawet 50 zł za skuteczne polecenie innym osobom konta Banku Pocztowego, konta z kartą płatniczą, karty kredytowej.

Wcześniej należy zarejestrować się w Programie poprzez stronę www.lubiepocztowy.pl lub dzwoniąc pod numer 801 100 500 i uzyskać specjalny „numer do poleceń”. Następnie wystarczy, że osoba otwierająca z polecenia innego Klienta konto lub kartę kredytową poda we wniosku o produkt wspomniany „numer do poleceń”, który otrzymała od Uczestnika Programu, i zacznie aktywnie korzystać z w/w produktów. Na tej podstawie pieniądze trafią do właściwej osoby, która poleciła Bank Pocztowy.

Klienci mogą zyskać również korzystając z trzeciej z sierpniowych ofert Banku Pocztowego

Zarabiam z Poczowym

Tutaj, by otrzymać od Banku określoną kwotę różną dla różnych transakcji - wystarczy wykonać transakcję bezgotówkową kartą, zalogować się do systemu bankowości elektronicznej, telefonicznej, albo przejść na wyciąg elektroniczny w miejsce papierowego. To propozycja dla obecnych Klientów Banku Pocztowego, którzy nie byli aktywni przez ostatnie trzy miesiące w użytkowaniu poszczególnych funkcjonalności kont, jak też nowych Klientów. Powyższe przykłady z Banku Pocztowego potwierdzają, że obecnie oferta bankowa zdecydowanie wykracza poza wspomniane usługi, a im częściej posiadane produkty bankowe są wykorzystywane np. przez dokonywanie płatności kartami płatniczymi, przelewy z konta, korzystanie z bankowości internetowej, tym na więcej bonusów od swojego banku mogą liczyć Klienci. Dlatego warto lepiej poznać, co bank ma do zaoferowania i... być aktywnym w relacji z bankiem.

Bo gdzie Poczta, tam...

 Bank Pocztowy

Wystawa rysunków i malarstwa

słuchaczek UTW SGH

